



Nro. 5.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Kedden Januariusnak 18-ik napján
1803-ik esztendőben.*

B é t s.

Tegnap előtt nagy gála vólt a' Cs. Kir. udvarnál, a' melly alkalmatossággal tudniillik Fels. Afzonyunk utolsó gyermek szülése után, közönséges áhétatosságának végbe vitele végett, az udvari kápolnába, 's azután a' tiszteletére felgyülekezett mind két nemü uraságoknak seregében megjelent. — Mind Császárné Ő Felsege, mind kised magzatja Károly fő herczeg kivánt egellégben vagnak. — A' Fels. Angliai Király négy válogatott Anglus paripát küldött Feldmarsal Károly Kir. fő herczegnek ajándékba, a' múlt Decemberben.

Néhány nappal ennekelötte két kurirjött ide Párisból, egyik az első Konzultól az itt lévő Fran-

tzia követhet polgár Ch a m p a g n y h o z; a' má-
sik a' Párisban lévő Cs. Kir. követtől Gróf C o-
b e n z e l t ő l a' Status Cancelláriához. Mind a'
kettő fontos irásokat hozott magával. Amaz ke-
vés ideig való itt múlatása után Konstantzinápoly-
ba utazott.

A' Prágai Kir. várban lakozó özvegy Pármai
herczeg asszony, a' mint az onnan jött tudósítások
tartyák, kedves leányának, Maximilián Saxóniai
herczeg hitvesének látogatására Dr é z d á b a
menni, 's az egész telet ott tölteni szándéko-
zik. —

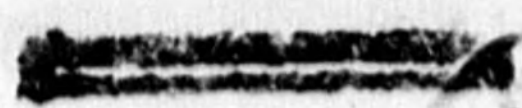
Magyar Ország.

L i p t ó V á r m e g y é b ő l Jan. 12-ik napján.
Azon normalis Oskolának, mellyet Kamaralis Pré-
fektus Titt. Morgensterni W i e s n e r ú r, ezen Tek.
Vármegyében, nem régiben fel állított, mind kül-
ső, mind belső alkotmányára nézve nagy ditsire-
tet érdemel. A' két emeletre épült oskola ház,
az építés mesterségének regulai szerént van el in-
tézve, és semmi ki vetőt nem találnak abban a'
tudós szemek. — Belső alkotmányára nézve, négy
klassisra van a' fel osztva, 's ugyan annyi al-
kalmatos tanítókra bízva. — A' negyedik
és felső klassisban a' vallás, a' keresztény er-
költsi tudomány, a' Magyar és Deák nyelvek, és
a' számvetés mesterségnek felső része tanittatnak.
A' harmadikban és másodikban az erdők
esméretét tárgyazó tudomány, a' szép írás mód-
jának mestersége, a' számvetés, és a' Deák 's Ma-
gyar nyelveknek első fundamentomai. — Az el-
sőben és leg alsóban a' Német, Deák, Ma-
gyar és Tót nyelvekben való olvasás és írás. —
E' mellett, a' mellesleg való órákon, a' Geome-

triában, Mechanikában, és mesterséges éneklésben is taníttatnak az elsőbb klasszibéli ifjak az a' végre rendelt három tanítók által. —

S o m o g y V á r m e g y é b ő l Decemb. 12-ik napján. Nállunk olly drága őszi idők járnak, a' mellyek a' múlt nyári szárazságot a' szántóvető emberekkel el felejtették, és a' múlt Pünköft előtt allig vóltak a' vetések szebbek, mint most. A' múlt November 17-ik napján olly nagy menydörgések és égtsattogások vóltak, hogy azok derék nyárba is bé illettek vólna, a' fű, mintha tavasz lett vólna, egészlen meg újult — az alma, szilva és más gyümölsök annyira meg nevedtek, hogy az é. résnél egyéb hijok nem vólt. — Hálá legyen az egeknek, a' gabona árra sem ment fellyebb, most is tsak egy formán van — a' bor óltsó és igen jó, úgy hogy, ha meg éhezik az ember, borral is jól lakik. — A' múlt héten nállunk tűz támadván este késő, magam is a' tűz óltásra serkentenem az embereket, a' kik olly bátran, 's olly frissen viselték magokat, hogy egynéhány szempillantat múlva egészlen el nyomtak a' tüzet, mindnyájokat nagyon lelkesítvén a' Bachus, úgy annyira, hogy egynéhány száz ember közt egyetlen egyet sem láttam, a' ki józan lett vólna. —

Nállunk is tapasztaltatott egy kevés földindulás, de a' melly semmi kárt nem okozott; ellenben az ezen hólnap 12 és 13-ik napjain vólt nagy szélvész számos épületeket meg károsított, széllyel hányt, úgy hogy, tsak egy földes asszonságnak is két száz válogatott és drága pénzen vett birkáit, az aklókat reájok düjtvén a' szel, ölt, meg. — Ma a' hó kezdett esni, de lágy lévén a'



föld szine, szán utat nem készithet, a' juhos gazdák nem igen bánnyák, azok, a' kiknek hizó sertéseik van a' hidason, és noha még most lágy az idő, de nem lévén mivel hizlalni azokat, még Tamás napja előtt le öldösik, 's azoknak meg romlott húsaikat az ebek eleibe hányják.

N é m e t O r ű z á g.

Az egyházi fenytéket, és az ifjuságnak nevelését tárgyazó dolgoknak meg jobbitásában fáradszhatatlanúl foglalatoskodó M a x i m i l i a n J ó s e f Bavàriai Vål. Fejedelem, leg közelebb, úgy mint Dec. 23-ik napján olly parantsolatot tétetett közönségesse, mellynél fogva minden szülék és tátorok arra köteleztetnek, hogy magzatjaikat, és a' tütorságokra bizatott gyermekeket hat elztendős koroktól fogva 12 elztendejekig az oskolába jártassák és tanitassák. Ezen időnek el telése, és a' közönséges meg visgáltatás előtt egy férfi gyermeket sem lehet az oskolából ki venni, és valamelly mesterség tanulására, a' Tanitok tanubizonyyság levelek nélkül, fel venni; sőt még azok az ifjak is, a' kik vagy házasodni, vagy magok kezekre dolgozni kívánnak, arról, hogy ők a' meghatározott időt az Oskolákban ki töltötték, 's magokat betsülletesen viselték, tanubizonyyság levelet mutatni tartoznak. — E' végre az Oskolai tanitók is meg válogattatnak.

F u l d á b ó l Decemb. 27-ik napján. Az ide való Püspöki Seminarium kasszarmává változtattik által, az abban lakott ifjuságnak pedig az Apatuság epületje adatott lak helyül, a' hovà új elztendő után mingyárt által is fognak költözni. — A' Sz. Benedek rendjén lévő papok közzül az ifjabbaknak 300, az öregeknek pedig 600 forintból

álló penziót rendelt az Orániai örökös herczeg.

H a n a u b ó l Dec. 28-ikán. A' Fuldai tudósítások szerént azon Püspökségnek előbbi és mostani urai közt fenn forgott dolog már egészlen el van intézve. A' püspöknek 40000 forintból álló penziója leszen esztendőnként, és télben azon városban, egy számára vett magános házban, nyáron pedig a' Geisi kastélyben leszen lakása. E' mellett szabad vadászata, tüzelő fája, 's esztendőnként 15 mázsa hala leszen. — Egyébb praetensioiért 20000 forintot fizetett néki az Orániai örökös herczeg. — Ellenben a' Fuldai és Hammelbergi pinczékben lévő, 239 hordó bor, a' kastélyban lévő minden házi butor, a' püspöki drága gyöngök és kövek, gyűrük 's több e' félek a' nevezett herczeg számára foglaltattak el. Azon 28000 forint árú bort is, mellyet két Móguntziai kereskedőknek adott el a' püspök, az arra adott 14000 forint elő pénzel együtt, le tartóztatta a' nevezett herczeg.

K a r l s r u h é b ó l a' Bádeni Marchió lakó városából Decemb. 28-dikán. A' Spirai volt Püspökségnek az a' része, melly a' Rénus innenső oldalán fekszik, a' mint az olvasó Publicum tudtára vagon, a' mostani Német Országi ki pótolás alkalmatosságával, a' mi kegyelmes fejedelmünknek jutott, és most már herczegségi nevet visel.

R e g e n s b u r g, Jan. 5-dikén: A' Német Országban lakó Zsidóság nevében néhány Frankfurti Zsidók egy olly instantiát nyújtottak bé a' múlt Decemberben a' Német Deputatiónak, mellyben azért esedeztek, hogy azon terhes meg különböztetés, a' mellynél fogva ők a' polgári társaságban különös klasszba helyheztetődtek, töröltesse el;

hogy a' Keresztények közt való lakásra ő nékiek is szabadság engedődjön; hogy az ő kereskedéseknek és szaporodásoknak semmi akadályoztató háttár ne szabattassék, 's hogy a' polgári jussoknak velek leendő közöltetések által nékiek is szerenstéjek legyen a' Német nemzettel leendő egygyéltelre. Az ő ügyök folytatója, Prókátor Grund, egy szép talentomú ember a' Zsidóknak polgári meg jobbitatásokról nem régiben igen szép munkát adott az olvasó Publicum kezébe. Minthogy az illetén dolgok a' Német Deputatió forumára nem tartoznak, a' Zsidóknak ezen kérések a' maga illendő helyére, tudniillik a' Regensburgi Diétára utasítatott.

Regensburghól Jan. 5-ik napján. A' ki pótolást tárgyazó Német Deputatiónak 36-dik ülésében tsak nem mindnyájan meg egygyeztenek abban, hogy annak Conclusuma avagy végső meghatározása az Imperialis Diéta eleibe terjesztetődjön, és hogy a' Császári meg hatalmazott követ is meg kéretteffen, hogy azt Ő Cs. Felségének is adja tudtára, hogy ekképen a' Deputatió hosszas és bajos foglalatosságának minél elébb vége lehessen.

Különöffen, a' Brandenburgiai Vál. Fejedelemség deputatusa következő okokból sürgette a' Conclusumnak Diéta eleibe leendő terjesztetését:

- 1.) A' papi fejedelmek eránt tétetendő rendelkezések szoros meghatározását tsak akkorra kell halasztani, a' midőn azok, a' Fuldai herczeg Püspök példáját követvén, magokat különöffen jelenteni fogják. —
- 2.) A' Deputatiónak Conclusuma által elegendőképen meg van a' saecularisált tartományoknak szabadságok erőfittetve. —
- 4.) Szinte

úgy az azokban lévő egyházi jószágok és iskolái fundusok is — 5) A' Treviri Vál. Fejedelem, a' Bázei és Lüttichi Püspökök jövedelmeik, és a' Német Birodalombéli Fő Cancellarius kárának tellyes ki elégítése eránt tétetendő rendelkezéseket, a' magokat közbe vetett Hatalmasságok ministerjeiknek gondoskodásokra kell bizni — 6) A' Welftfáliei, és az ezt követett békeállégekben meg határozott fundamentomos törvényeknek meg erőffitetések a' Deputatio Conclusumához nem tartoznak, és azokat a' ki elégítés dolgának tökéletes vége menetele után következendő Constitutiónak alkalmazhatóságával kell jobban meg fontolni. — 7) A' Német Birodalombéli Nemességjussainak és szabadságának meg erőffitése sem szükséges, mivel minden pontjaiban, következésképen a' Nemesség törvényes mivoltában is, változhatatlanúl meg fog a Német Birodalom Constitutiója maradni.

A' Baváriai, Würtembergi, és Hesszen-Kasszéli deputatusok is egy értelemben vóltak a' Brandenburgiai deputatussal. — A' Saxoniai néhány szorosabb meg határozást kivánt ahoz tétetni. — A' Moguntziai elsőben nagyon meg kölzönte, hogy a' Német Országi fő Cancellarius eránt mindnyájan jó indulattal viseltettek, azután a' több tárgyaknak szoros meg fontolását, és a' Conclusumnak Diéta eleibe leendő terjesztetését ajánlotta deputatus társainak.

Regensburgból Jan. 7-ikén. A' Német Deputatiónak Conclusuma, avagy a' Kielégítés eránt hozott végső végzése, ma vétetődött fel a' Diéta gyűllésében. — A' Toskánai nagy herczegnek ki elégítése is végképen meg van már határozva, melly, a' mint rövideden értettük, az

Aichstaedti Püspökséggel és a' Naab mellett lévő egy jó kerülettel szaporitatott meg.

O l a f z O r f z á g.

A' 16-ik Decemberi Génuai tudósítások szerint, egynéhány Anglus regementek oda hagyták már Egyiptomot. — A' W a t t e n w y l nevet viselő Helvétusokból álló zászlós sereg, melly régtől fogva Abukir környékén táborozott, Gibraltárba megyen őrizetre. — Valameddig a' Máltai szigetnek mástól való nem függeséért a' Pétersburgi Császári udvar jót nem ál, addig ott nem akarják azt az Anglus seregek hagyni, attól tartván a' Londoni Kormányfő, hogy valamiképen a' Batava, Hélvécziai, Olasz, és Liguriai Respublikáknak, úgy a' Máltai szigetnek is a' Frantziák után kell halgatni, 's attól függöben lenni.

G é n u á b ó l Dec. 20-ikán. Az Algiriai haramja társaság kikötő helyét, egy 74 ágyús linea hajóval, négy 40 ágyús fregattal, és három 24 alsóbb rangú hajókkal tartattya zárva a' Lisszabonai Kir. udvar. Ezen városban egy számos hadakozó és ostromló ágyúkból álló flotta készítetik ezen a' télen ki, a' mellyel a' jövő tavasszal Algiria ostromlására fognak a' Portugallusok menni. De valójában méltán lehet azon tengeri expediciónak szerentsés végezetérül kételkedni, ha meg gondoljuk, hogy a' múlt században több ízben ostromlották azt a' Spanyolok, de még is egyszer sem érhatték el fel tett tzellyokat, és nem is fogják sem ók, sem mások azon haramja respublikákat mig meg zabolazni, addig az Európai tengeri hatalmasságok öszve kaptolt erővel nem fognak azon dologhoz. — Az ezen végre alkalmas planumot, a' Frantzia első Conzúl, a' múlt eszten-

döben el is készítette, de gyanúsággal viseltetvén eránta Anglia, lehetetlen volt nékie maga hasznos fel tetelet eszközleni.

Florentziából Dec. 27-dikén. Canova igen hires Római kép faragó, a' ki olly véggel hivattatott Párisba, hogy az első Conzul képét a' ki faragós végett rajzolná le, tegnap érkezett hozzánk, haza felé vett úljában. Minden társaságokban, a' hol meg fordúlt, különös betsüllettel viseltettek eránta. Azt beszélik felöle, hogy a' midőn ő Párisban való mulatása alatt, a' Nationale Institutumnak azon szálajába ment vólna, a' mellyben az Olasz Ország leg szebb remek munkák tartanak, és azon Vénust, mellyet ő néhány esztendővel ennekelötte igen szép fejér márványköből készített vala, és most is akármelley ritkaságok kamarájában első helyet érdemlene, meg sajditotta vólna, méltatlannak tartván azt azon szálában való lételre, annak öszve törésére engedelmet kért és nyert is, minekutánna arra kötelezte vólna magát, hogy ő a' helyett egy olly bajnok képet fogna oda küldeni, mellyet két esztendővel ennekelötte készített vala. Mihelyt Rómába haza érkezik, mingyárt hozzá kezd a' Fr. első Conzul vitézi ábrázatban, fejér márvány köből való ki faragásához. — Párisban mindenek tsudálták és tisztelték ezt az újabb időben élt és elő mestereknek fejedelmét.

Frantzia Respublika.

A' Párisi meg tartó Tanáts (Senatus Conservator) most azon töri az elméjét, miként találhasson egy olly titulust, a' melly által az első Conzult az Európai uralkodó Fejedelmekhez közelebb vihesse. — Piemontnak eddig vólt kormányozója

General Zsurdan már a' Status Tanácsba bé lépvén, ő is a' hadi dolgokat tárgyzó munkában foglalatoskodik. — A' Párisi finanzielle ministerium azon hánya veti elméjét, miként lehetne leg könnyebb úton módon, és leg hamarabb A. Belgiomnak azon adosságát, mellynek ki fizetését a' Frantzia Respública a' Lünevilli békeffégyben magára válalta, ki fizetni.

L a n d a u b a n, Alsó Alzátzia eröss városárosában, egy J o u f f r o i (olvasd Zsufroa) nevezetü pattantus tisztnek öt esztendősi fiatskája, olly rendkívül való nagy elmével, vagy inkább emlékező tehetséggel birni mondatik, hogy L a f o n t a i n e, (olvasd Lafontén) elmés meséit, 's a' maga katekizmusát könyv nélkül tudja egészlen; e' mellett sok szép verseket, és a' Historiából 's Geografiából is nem keveset. De mindezeknél nagyobb az, hogy ez az öt esztendősi gyermek a' B e z o n i Mathematicus munkájának egy kötetjét mind végig könyv nélkül tudja, ambár nem érti is azt. — Frantzia Generál M a c o r s a' Landaui ártillériának fő gondviselője próbát tévén vele, egynéhány lapot el mondott előtte, a' nélkül, hogy vagy megakatt, vagy valamiben hibázott volna. Egyebb elmébéli tehetségei is rendkívül valók ennek a' gyermeknek. — Minden fegyveres tárban lévő eszközök esméretesek ő előtte, nemtsak nevekre, hanem az azokkal való élésre nevezve is, és legnagyobb öröme van akkor, a' midön vagy valamely könyvet vehet a' kezébe, vagy a' pattantus tiszt társaságában lehet.

A' Frantzia officialis újság levélnek a' M o n i t e u r n e k, (olvasd a' Monitörnek) első Januariusi darabjában a' vagyon elő adva, hogy a' bé.

kellégnek leg nagyobb ellenségi, úgymint Grenville, W ik h a m, M i n t ó és több velek egyenlő indulattal bíró Anglusok, az ő Franczia és Német Országokba küldött titkos Agenseik által szüntelen azon dolgoznak, hogy újobban emberi verrel festhessék meg a' földet és a' tengereket. — Az ő Parlamentum gyűléseiben mondott beszédjeik hasonlóak azokhoz, a' mellyeket a' híres Milton a' Sátán szájába adott. — A' Moniteurnek következő napon költ darabjában ezen adatnak elő: „Frankfurtban, Norimbergában, és Hamburgban egynéhány kereskedő házak találtatnak olyanok, a' mellyek által azokat fizették, a' kik baborúságot prédikáltak és gerjesztettek Európában. Hogyha igaz az, hogy Angliában az a' rész, a' melly Európa tsendességét újobban meg háborítani igyekezik, ezek másként derék, és sok tekintetben híres nemzet kintsét továbbá is el pazérlani, és D ü t h e i l, D a u d r e, P ü s p ö k A r r a s, 's G r e n v i l l e vétkes feltételeiket előmenetelesíteni meg nem szünik: mi ezeknek a' kereskedő házaknak, és az oda való polgári előjáróknak azt tanátsollyuk, hogy magokra vigyázzának. Mivel minden tartományok, 's kiváltképen azok a' kereskedő városok, a' mellyek nem vért, hanem pénzt adnak azon végre, tulajdon tapasztalásokból tudhatyák azt, hogy a' háborút sok inség szokta követni, a' mellynek azok, erőtlének lévén, másoknál elébb aldozatjaivá lesznek. Arra való nézve azok a' városok, a' mellyek a' kereskedésből élnek, a' békeességnek állandóságán munkálódni másoknál jobban kötelesek s, a. t.“ A' Párisból Londonba, és az innen amoda vissza menő Kurírok egymást üzik az úton, a' mellyből azt le-

het ki húzni, hogy igen fontos tárgy fordult elő e' két Status Kormányfőek közt."

Helvétziai Respublika.

A' Bernai közönséges újság levelekből azt olvassuk, hogy ott, Waadtlandiának, az az, a' Frantzia Helvétziának, és a' Bázeli Kanton egy jó darab részének Frantzia Respublikával leendő öszve kaptasztatásáról erőssen beszélnék. — A' Bernai, Freyburgi, és Waadtlandi Kantonokba 800 főből álló Frantzia lovas regement marsirozott bé olly véggel, hogy annak fedezése alatt a' Bernai fegyveres tár egészlen ki üresitessen, mellynek el vitelére sok ló és szekér vétetett requisitióba. — A' 2-ik Januáriusi Bernai újság levelek azt hirdetik, hogy az előtt való nap 30 fegyverrel rakott szekerek mentek oda a' Tigurumi és Luzerni fegyveres táraiból. — A' St. Gallenből Frantziák által elvitetett fegyvernek az árra 50 ezer liverre betsültetik. — Solothurnból is 28 szekér fegyver vitetett Lauzannába.

E' tárgyról ezeket foglallya magában, a' Bernai újság leveleknek 29-ik Decemberi darabja: Ettől fogva Lauzannáig vége hossza nints azoknak a' szekereknek, a' mellyek a' Tigurumi, Luzerni, Solothurni, Bernai 's több helységekbeli fegyveres házakban találtatott ágyúkkal, puskákkal, és egyéb fegyver nemeivel meg terheltettek. Ezekkel a' fegyverekkel éltek az utólsó Helvétziai insurrectio alkalmatosságával fel fegyverkezett lakosok. A' Zugi Kantonban sok tolvaj bandák találtatnak, a' mellyeknek meg zabolázásokra a' lakosok, minden fegyvereiktől meg lévén fosztva, tellyességgel elégtelenek. — A' Graubündeni Préfectus polgár Planta, a' maga Kantonjából Kerületeknek, és

a' Tigurumi Kánton 14 kerületjeinek kérő levelökkel fel ruháztatva Párisba utazott olly véggel, hogy a' Helvétziai Respublikának vagy egyességét, vagy a' Frantzia Respublikával leendő öfzve kapcsoltatását sürgeffe. — A' Párisban lévő Helvétus deputatusok tsak nem minden nap a' Franczia ministereknél és Generálisoknál vannak vendégségben.

A' Sz. Bernát, Cénis, Simplon és több Helvétziai nagy hegyeken lévő hospitiumokban lakó szerzetesek, a' mint már egyfzer meg irtuk, olly nagy ebeket tartanak, a' mellyek télnek idején a' nagy havakban el teveledett utasoknak fel keresésekre, és a' hospitiumokba való vezetésekre vannak szoktatva. A' közelebb múlt December közepe táján a' Simplon hegyén utazván egy Frantzia katona, a' nagy hóba úgy el tévelyedett, hogy hofzas ide 's tova való járása után sem találhattott az azon lévő vendég házra, és már közel vólt a' meg fagyáshoz. Szerentséjére egy illy hafznos eb akadván a' mély hóban reája, szerentséssen ki mentette őtot a' veszedelem közzül. — Helvétziában is egynéhány helyett nevezetessen Churban és Sittenben tapasztoltatott a' föld rendülése.

Orosz Birodalom.

A' Pétersburgi Cs. udvar olly feltétel mellett fogadta el a' Sz. Pápától oda küldött Apostoli követet Monsign. Arezzot, hogy ez semmi különös just ne tartson az Orosz Birodalombéli Katolikusokhoz; hogy semmi Apostoli hivatal ne gyakorollyon, hanem hogy tsak úgy tartsa magát, mint a' több ott lévő első rangú Európai követe.

Pater Grubernek, a' Jézus nevét viselő szerzetes papi rend új Generaljának, Polotzkba lett utazása előtt kezéhez szolgáltatta I. Sándor Csá-

szár azon bullát, melly által azon szerzetes rendnek Orosz Birodalomban való fennmaradása meg erősítetik. — Ezen kegyelmes fejedelem a' Pétersburgi Senatusnak meg hagyta, hogy azokról az eszközökről, a' mellyek a' Chinában és Jáponban újobban fel állítatandó missióknak eszközlésekre, alkalmasak lehetnek gondolkozzon. — A' Pétersburgi Jezsuiták Collegiumának Rectorává, P. Hochbichler, volt Augspurgi Theologiae Professor tétetődött.

A' múlt esztendő vége felé fel állított szép mesterségeket gyarapító Akademiának esztendei jövedelmét, 60000 rubelről 140000-rig szaporította meg I. Sándor Császár. — A' Dorpati Univerzitásban Tactica, az az, a' hadi mesterségről való tudomány is fog tanítani, a' mellyben Fő Strázsamester Elsner 1000 rubel esztendei fizetessel leszen közönséges tanító.

Török Birodalom.

Nemtsák a' Frantzia Kormányzók, hanem maga a' Fényes Porta is nagyon sürgeti az Anglus hadi seregeknek Egyiptomból való kiköltözéseket, nagy reményfégben lévén az eránt, hogy ha ezek azon Országot oda hagyják, az oda való pártos Beyokat meg zabolázni könnyebb leszen. — Lord Elgin, a' kit ezen dologban a' Fényes Porta gyakran meg szólit, kurirt küldött Londonba, olly jelentése mellett, hogy ő sok alkalmatlanságot szenved e' miatt Konstantzinápolyban. — A' Londoni Kir. udvar sem Egyiptomból, sem a' Máltai szigetből ki nem akarja hadi népet addig vinni, mig a' Pétersburgi Cs. udvar azoknak bátorságban leendő meg maradásokért a' kezességet magára nem vállalja.

Montgolfiének elmés talalmánya, a' levegő égben repülő hajó, már Konstantinápolyban is esméretessé lön. A' mostan uralkodó Török Császár Sélím, a' ki az előtte élt és uralkodott Zultánokat, elméjének meg világosodására nézve fokkal felül haladja, azon alkotmányal való próba tételt maga is szemlélni kívánván, két tudos Anglusnak, úgymint Barly és Devignes uraknak maga adott arra költséget. A' levegő égben repülő hajó felmenetelének napján, a' Dalmabacki térségen, mintegy 30 ezer ember gyüllött annak nézésére öszve. — A' férfiak egyik, az asszonyok, fejeket patyolattal beborítva, a' másik oldalon állottak. — Sélím Zultán is meg jelent sok tisztviselőktől, testörző katonáktól, és egynéhány száz fejerbe öltözött rab szolgáktól kísértetve. A' Kapután Basát, avagy a' Török első Admirált 60 Mammelukok követték delczeg Arabiai paripákon. Ő a' Császárral által ellenben állott meg. — Anglus követ Lord Elgin, és több Európai ministerek is megjelentek azon a' helyen. — A' hajó sok fél holdakkal és tsillagokkal lévén fel ékesítve, a' jelenvólt Muzulmanoknak fok Allah! Allah! kiáltásai közt emelkedett fel a' levegőbe, és mivel azon alkalmatossággal szél is fújt, elsőben Sélím Császár, azután a' Kapután-Basa fele fordúlt vissza, mellyet arra magyaráztak a' Muzulmanok, hogy az, e' két nagy ember eránt való tiszteletből mivelné azt. — A' hajó a' canalis felé vévén a' maga útját, Asiában esett le a' földre. A' fent nevezett két tudóst a' Zultán sok pénzel, a' Kapután Basa pedig, egy egy nyusztoskaftánnal ajándékozták meg, és magoknak is nagy kedvek van a' levegő égben való hajókázásra.

Nagy Britannia.

Londonból Decemb. 28-ik napján. Francia Ex-General Pichegrü (olvasd Pisegrü) néhány napokkal ennekelötte ide jöven, már több ízben conferentiát tartott a' Fels. Király második szülött fiával, és az Angliai hadi seregeknek fő vezérjével a' Yorki herczeggel — Lord Spencer, Grenville, Minto, Carysfort és Karlisle a' Felső Parlamentumban protestatiót adtak bé azon segedelem költség ellen, a' mellyet minister Addingtonnak igirt az Alsó Parlamentum. Erre az ellen mondásra az Angliai Constitutiónak az a' tikkelye birta őket, a' melly arra kötelezi a' finantz ministereket, hogy mikor ök költségbeli segedelmet kívánnak a' Parlamentumtól, egyszersmind azon okokat is elő adják, a' mellyek őket az illy költségbeli segedelemnek kérésére inditották; most pedig, noha sokan únszollották minister Addingtont, még is ki nem lehetett belöle azt venni, mi végre, háborúra kívánnya e' ő azt fordítani, avagy nem.

Nem régiben, egy alkalmatlan ember levelet küldvén Sir Sidney Smith Úrnak, tölle azt kívánta, hogy a' maga hathatós közbenjárása által egy jó hivatalt szerezzen nékie. Kinek ez a' nagy tengeri héros ekként válaszolt: „Uram! nagyon sajnállok, hogy nem szolgálhatok Kigyelmednek. Az első miniszernek a' helye nem üres — a' Kanterburi Érsek még tovább is élni kíván, az a' hivatal pedig, mellyet kend keres, még ki nem üresült. Azért Angliában a' ki nézesek kendre nézne kedvezök nem lévén, mennyen kend Egyiptomba, a' hol az én kerésemre a' Beyságot könnyen el fogja érni.“